

To: Witjes, Helga[helga.witjes@gelderland.nl]; rosan.kocken@noord-holland.nl[rosan.kocken@noord-holland.nl]; e.folkerts@fryslan.frl[e.folkerts@fryslan.frl]; 'alexander.scholtes@amsterdam.nl'[alexander.scholtes@amsterdam.nl]; Huub Hieltjes[h.hieltjes@duiven.nl]; a.north@leiden.nl[A.North@leiden.nl] 5.1.2e @noord-holland.nl]; 5.1.2e @gelderland.nl]; 5.1.2e @amsterdam.nl]; 5.1.2e @amsterdam.nl]; 5.1.2e @aef.nl]; 5.1.2e @leiden.nl]; 5.1.2e @fryslan.frl]; 5.1.2e @fryslan.frl]

Cc: 5.1.2e @alliander.com]; 5.1.2e @alliander.com]; 5.1.2e @alliander.com]; 5.1.2e @alliander.com]; 5.1.2e @alliander.com]; 5.1.2e @alliander.com]

From: 5.1.2e

Sent: Wed 11/1/2023 6:12:34 AM

Subject: Persbericht - publicatie investeringsplannen en Nationale Uitvoeringsagenda

Received: Wed 11/1/2023 6:15:58 AM

Geachte leden van het Grootaandeelhoudersoverleg,

Beste Helga, Eeke, Rosan, Alexander, Huub en Ashley,

Vandaag publiceren wij, samen met de andere netbeheerders, onze concept investeringsplannen. Hierover is vanochtend bijgevoegd landelijk persbericht gedeeld en aan onze stakeholders het persbericht onder deze mail. In deze mail lichten we kort de achtergrond/inhoud toe van onze investeringsplannen, meer informatie over onze externe berichtgeving vinden jullie [hier](#) (webbericht Netbeheer Nederland), ons investeringsplan vinden jullie via deze link: [Zienswijze indienen investeringsplan 2024 | Liander](#).

Het zijn de meest ambitieuze investeringsplannen ooit. In de ontwerp-investeringsplannen schetsen we de totale investeringen die we in de jaren 2024, '25 en '26 in de elektriciteits- en gasnetten gaan doen. Ook wordt er een inschatting gemaakt van de investeringen die de komende tien jaar nodig zijn. Niet eerder werd zoveel geïnvesteerd in het uitbreiden en onderhouden van de elektriciteits- en gasnetten. Ook in ons investeringsplan gaat het om een recordbedrag van ruim 4 miljard euro in de periode 2024-2026. We laten hiermee een toename van 16% zien ten opzichte van het vorige plan. Tegelijkertijd verwachten we dat met het huidige tempo van de uitbreiding van de infrastructuur, we 25% van de investeringen die nodig zijn om de 2030 doelen te halen, niet op tijd kunnen uitvoeren. Geen leuke, maar wel noodzakelijke boodschap.

De uitvoering moet dus sneller. Dat kan alleen door de uitvoering echt anders aan te gaan pakken. Door samen (netbeheerders, aannemers, opdrachtgevers en (mede)overheden) op te schalen en productiematiger en planmatiger te werken. Daarom publiceren de regionale netbeheerders parallel aan de investeringsplannen een voorstel voor een Nationale Uitvoeringsagenda, waarin we aangeven hoe wij denken dat de uitvoering aangepakt moet worden om benodigde versnelling te realiseren. We willen hiermee perspectief bieden aan alle energiegebruikers, van industrie tot consument. Het voorstel is aanvullend op de maatregelen, die op 18 oktober door demissionair minister Jetten zijn gepresenteerd (waarover alle aandeelhouders per mail zijn geïnformeerd). Deze waren concrete maatregelen, gericht op het sneller uitbreiden van het elektriciteitsnet, beter benutten van de huidige ruimte op het net en het verplaatsen van de vraag naar elektriciteit buiten piekuren. De Uitvoeringsagenda gaat een stap verder en schetst een integraal beeld van de grootschalige aanpak van de uitvoering, de randvoorwaarden en de andere werkwijzen die nodig zijn om een forse versnelling van het uitbreiden van de energienetten mogelijk te maken. Bijvoorbeeld met 'een wijk voor wijk en gebied voor gebied' gerichte aanpak om het net in één keer toekomstbestendig te maken en door 'vergunningfabrieken' die zorgen dat er sneller grond beschikbaar is voor de benodigde infrastructuur.

De komende maanden zal Netbeheer Nederland dialogosessies organiseren met landelijke stakeholders. Vanaf januari vindt de dialoog over de Uitvoeringsagenda plaats met regionale stakeholders.

Tevens is bijgevoegd ons voorstel voor de Nationale Uitvoeringsagenda (met de samenvatting in een overzichtelijke infographic) en het persbericht van Netbeheer Nederland.

Ik ga er vanuit jullie hiermee voor nu voldoende geïnformeerd te hebben.

Groeten,

5.1.2e

Directeur Corporate & Social Affairs Alliander

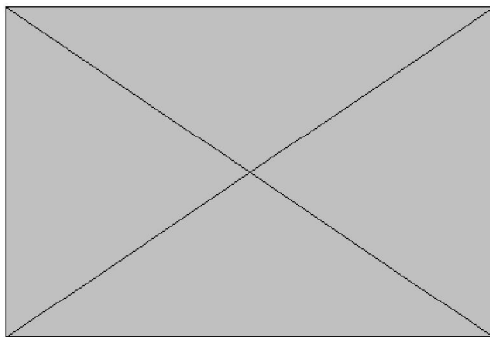
5.1.2e

Van: Liander woordvoering@press.alliander.com

Verzonden: woensdag 1 november 2023 06:00

Onderwerp: Persbericht: Netbeheerder Liander presenteert recordplannen, maar versnelling blijft noodzakelijk

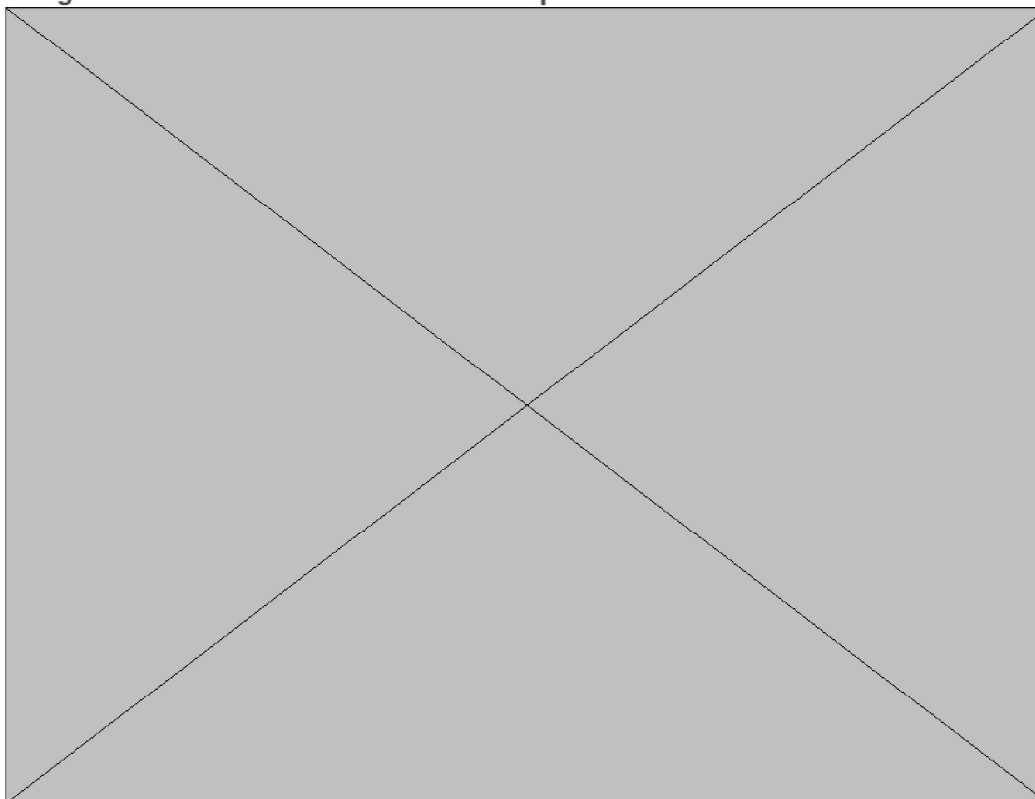
0000000455

1 november 2023

Netbeheerder Liander presenteert recordplannen, maar versnelling blijft noodzakelijk

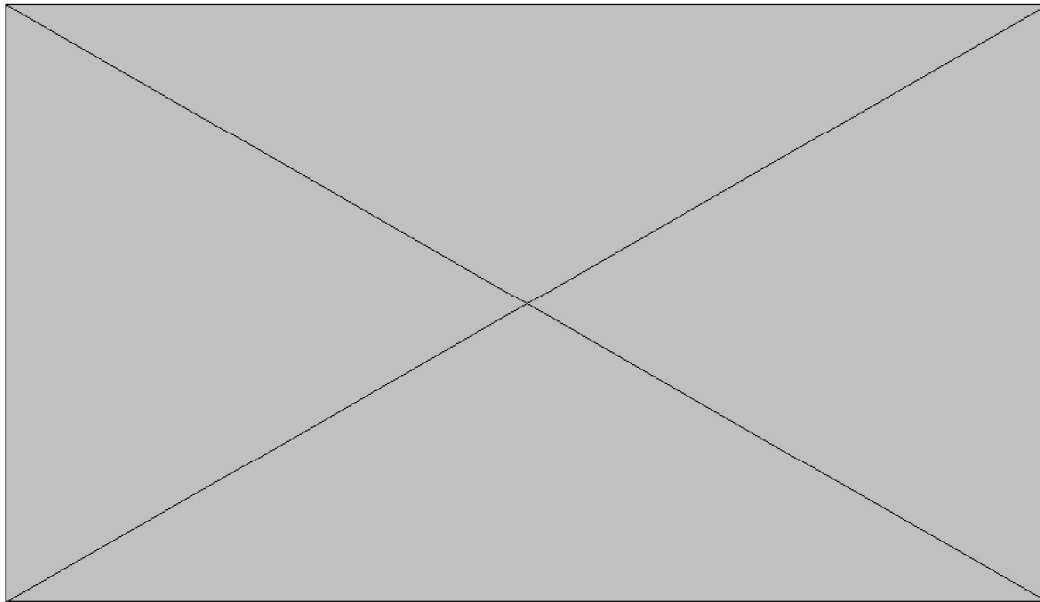
De Nederlandse netbeheerders presenteren vandaag hun meest ambitieuze investeringsplannen ooit. Niet eerder werd zoveel geïnvesteerd in onder andere het uitbreiden en onderhouden van de elektriciteits- en gasnetten. Ook Liander maakt recordplannen: in de periode 2024-2026 gaat het om ruim 4 miljard euro. Het investeringsplan laat een toename van 16% zien ten opzichte van het vorige plan. Tegelijkertijd zit Nederland in de grootste verbouwing van het energiesysteem en gaan de ontwikkelingen sneller dan netbeheerders de elektriciteitsnetten kunnen uitbreiden. Zonder versnelling in de uitvoering voorziet Liander dat niet al het benodigde werk op tijd uitgevoerd kan worden. Het gaat om zo'n 25% van het totale werkpakket.

De elektriciteitsnetten staan onder druk. Consumenten rijden, verwarmen en koken

steeds vaker elektrisch. En ook grote, industriële klanten elektrificeren hun fossiele processen op grote schaal. Dat is allereerst goed nieuws voor de energietransitie, maar er zijn verregaande netuitbreidingen nodig om al deze klanten te kunnen helpen. Op steeds meer plekken is [de maximale capaciteit](#) van het net namelijk bereikt of in zicht. Om te bepalen waar en wanneer de energie-infrastructuur wordt aangelegd, uitgebreid en onderhouden, publiceren de netbeheerders elke twee jaar hun investeringsplannen. Hierin staat welke projecten in de komende 10 jaar opgeleverd worden en hoeveel investeringen daarmee gemoeid zijn.

[In de periode tot 2033](#) verwacht Liander om bijna 40.000 kilometer elektriciteitskabel te leggen, 23.000 transformatorhuisjes te plaatsen en te vernieuwen, 48 nieuwe, grote elektriciteitsverdeelstations te bouwen en 49 uit te breiden. En nog eens 62 kleinere elektriciteitsstations te bouwen en 82 uit te breiden.

Regionale cijfers

Liander is actief in vijf provincies. Bekijk hieronder de investeringen per provincie:

- [Friesland](#)
- [Flevoland](#)
- [Gelderland](#)
- [Noord-Holland](#)
- [Zuid-Holland](#) (alleen een deel van de provincie)

Keuzes maken en versnellen

Ondanks de fors toenemende investeringen lukt het met de huidige manier van werken en het huidige beschikbaar aantal technici niet om de klimaatdoelen te halen. Om aan de volledige vraag te voldoen zou Liander tot en met 2033 25% meer werk moeten uitvoeren. Nu de energietransitie op stoom is, wordt duidelijk dat de benodigde veranderingen veel ingrijpender en moeilijker te realiseren zijn dan alle 'normale' veranderingen die we als netbeheerders én als maatschappij in de afgelopen decennia hebben gerealiseerd. De energietransitie is immers veel meer dan kolencentrales uit, windmolens aan.

"Er liggen ambitieuze klimaatplannen", zegt Chief Operating Officer (COO) Marlies Visser. "Maar de vraag naar elektriciteit groeit sneller dan het tempo waarin wij kunnen bijbouwen. Dat betekent dat prioriteiten moeten worden gesteld en we moeten accepteren dat niet álles op korte termijn mogelijk is. Tegelijkertijd is het essentieel dat de uitvoering wordt versneld. Een ongekennde opschaling en

‘industrialisering’ van de uitvoering is nodig. Netbeheerders gaan flink opschalen en willen met gemeenten en aannemers tot een wijk-voor-wijkaanpak komen, om zo de snelheid flink te verhogen. Daarnaast moeten de doorlooptijden voor bijvoorbeeld vergunningen flink omlaag en de energie-infrastructuur moet direct worden meegenomen bij de ontwikkeling van woonwijken of bedrijventerreinen. De gezamenlijke netbeheerders doen vandaag een concrete handreiking om te versnellen en ook demissionair minister Jetten voor Klimaat en Energie heeft recent ingrijpende maatregelen aangekondigd. De uitvoering verdient onze volledige aandacht, op weg naar een duurzaam energiesysteem.”

En alleen extra bouwen is niet de oplossing. Het gaat om een grote systeemverandering, die van ons allemaal vraagt om wezenlijk anders te denken, te handelen en te organiseren. Bijvoorbeeld door energieverbruik verder te flexibiliseren, zoals spitsmijden. Er is in de afgelopen jaren al heel veel werk verzet, maar om tot de benodigde systeemverandering te komen is meer nodig.

Nationale Uitvoeringsagenda

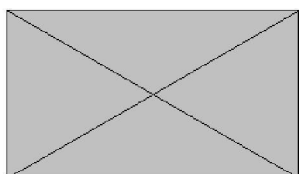
Netbeheerders zijn sterk aan het opschalen en bouwen zoveel mogelijk infrastructuur bij. Maar er is meer nodig. De uitvoering moet versnellen. Dat kan alleen door samen - netbeheerders, aannemers, opdrachtgevers en (mede)overheden - anders te werken.

In [de Nationale Uitvoeringsagenda](#) die vandaag door de gezamenlijke regionale netbeheerders is uitgebracht doen de netbeheerders een aanzet hoe deze versnelling van nu tot 2035-2040 te realiseren en wordt perspectief geboden aan alle energiegebruikers, van industrie tot consument.

Samen met gemeenten en marktpartijen

Netbeheerders maken de investeringsplannen in overleg met belanghebbenden, zoals gemeenten en marktpartijen. In deze editie zijn voor het eerste ook provinciale energieplannen (pMIEK) meegenomen. De Investeringsplannen liggen nu [ter consultatie](#) en worden op 1 januari ingediend bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM).

De komende periode zijn de netbeheerders in gesprek met belanghebbenden om zowel de investeringsplannen als de uitvoeringsagenda beter en scherper te maken, zodat de elektriciteitsnetten versneld kunnen worden uitgebreid.

[Infographic Investeringsplan Liander 2024-2026.jpg](#)
3.1 MB

Liander is de netbeheerder in Noord-Holland, Flevoland, Gelderland, Friesland en een deel van Zuid-Holland. Wij zorgen ervoor dat 3,2 miljoen huishoudens en bedrijven stroom en gas kunnen gebruiken. Het is onze taak om de energievoorziening betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden. Daarom onderhouden en vernieuwen we het bestaande energienet, en staan we dag en nacht klaar om storingen op te lossen. Daarnaast verzwaren we het elektriciteitsnet op plekken waar meer capaciteit nodig is met nieuwe kabels, verdeelstations en transformatorhuisjes. Zodat onze klanten altijd energie kunnen gebruiken. Nu en in de toekomst.

Liander

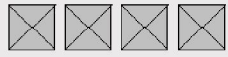
Woordvoering

woordvoering@alliander.com

Liander N.V.

Utrechtseweg 68

6812AH Arnhem

Geen berichten meer ontvangen van ons? [Klik hier](#).